

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Soms net een gewone partij

door Jan Schinkelshoek De auteur is publicist en adviseur en oud-Kamerlid voor het CDA.

Welke partij hoort in het volgende rijtje niet thuis?
Partij voor de Dieren – DENK – 50PLUS – CDA

Het goede antwoord is natuurlijk: CDA. Deze partij is de enige van de vier die, ondanks hoogoplopende discussies, geen breuk of afsplitsing heeft doorstaan. Terwijl de dierenpartij een Kamerlid zag weglopen richting ouderen, in het Turkse deel van de Kamer broedermoorden plaatshadden en de ouderenpartij uiteenspatte, bleef de christendemocratie overeind. Het CDA was weliswaar gebutst en gehavend, maar de partij brak niet. Hoewel er rond het omstreden Brabantse avontuur voldoende brandbaar materiaal was opgestapeld om tot een grote uitslaande brand te leiden, hoorde je zelfs de meest bezwaarde partijgenoot nog maar weer een keer diep ademen.

Waar zit 'm het verschil? Waarom lopen conflicten bij die andere partijen zo hoog op dat ze op hun grondvesten trillen? Ja, bij PvdD, DENK en 50PLUS gaat het om relatief jonge partijen; organisatie, structuur en cultuur zijn nog niet zo uitgekristalliseerd dat ze tegen een stootje kunnen. Maar al te vaak lopen er dominante types rond die zich van alles in het hoofd halen. Soms zelfs denkt zo iemand dat de partij van hem of haar is.

Bij een doorgewinterde bestuurspartij als het CDA gaat dat niet zo gemakkelijk. Er doen zich weleens uitschieters voor (toch?), maar vroeger of later worden die meestal wel weer gecorrigeerd. Er zijn allerlei stabilisatoren ingebouwd. Van oudsher is het een brede volkspartij die een breed, evenwichtig programma heeft ontwikkeld. De dierenpartij, de ouderenpartij en de allochtonenpartij zijn typische voorbeelden van one-issuepartijen. Op den duur blijkt dat een te smalle basis.

Misschien wel het belangrijkste verschil is dat de christendemocratie gezegend is met een doordachte ideologie, vroeger bij voorkeur de 'grondslag' genoemd. Het CDA kan terugrijpen op enkele gemeenschappelijke uitgangspunten, ontleend aan de christelijke traditie. Die grondslag is niet meer zo strikt als vroeger maar het bindmiddel is er nog steeds. Het doet ook nog z'n werk; je wordt erop aangesproken. Als christendemocraat moet je nog steeds uitleggen hoe iets past bij christendemocratische kernwaarden. Getuigt de bestaande benadering van asielzoekers van naastenliefde? Gaan we als goed rentmeester met het milieu om? Hoe verantwoordelijk opereren we eigenlijk? Zoiets werkt ook nog eens disciplinerend, en soms zelfs corrigerend.

Je zou verwachten dat de christendemocratie veel investeert in zo'n bindmiddel. Dat ze werk maakt van de C van het CDA. Dat ze moeilijke, lastige keuzes motiveert vanuit de christendemocratische eigenheid. Dat ze vanuit de christelijke traditie nieuwe wegen verkent. Maar het is zo stil dat de partij steeds meer een gewone partij lijkt. Een partij net als die andere.